ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

Factors Related to Participation in Extra-curricular Activities on Capacity Building of Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus Students

นิศารัตน์ โตค้างพลู[1], นิรันดร์ ยิ่งยวด[2] และ ประสงค์ ตันพิชัย[3]
Nisarat Tokangplu[1], Nirun Yingyuad[2], and Prasong Tanpichai[3]
Received May 28, 2026; Retrieved August 10, 2026; Accepted November 2, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิต (2) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิต และ (3) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ระดับชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2568 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยที่พบว่า (1) ระดับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.26) (2) ระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ พบว่า ปัจจัยที่มีระดับสูงที่สุด คือ สัมพันธภาพของนิสิตกับเพื่อน และสัมพันธภาพของนิสิตกับอาจารย์ ($\bar{X}$ = 4.42) (3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องสามารถร่วมกันทำนายการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตได้ร้อยละ 78.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) = 0.883 โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุด คือ แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม สัมพันธภาพ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต ข้อค้นพบดังกล่าวเป็นประโยชน์โดยตรงต่อมหาวิทยาลัยและหน่วยงานด้านกิจการนิสิตในการนำไปใช้เป็นเกณฑ์คัดกรอง และวางแผนปรับรูปแบบกิจกรรมให้เป็นเชิงปฏิบัติการที่เน้นการเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพ เพื่อกระตุ้นแรงจูงใจและพัฒนานิสิตให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การเข้าร่วมกิจกรรม, กิจกรรมเสริมหลักสูตร, การเสริมสร้างสมรรถนะ, ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

[1]นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, [2, 3]ที่ปรึกษา, อาจารย์ประจำภาควิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน, คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
[1]Master of Arts Program, Advisor, [2, 3]Advisor, Department of Human and Community Resource Development, Faculty of Education and Development Sciences, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus.
E-mail: nisarat.tok@ku.th[1], nisarat.tok@ku.th[2, 3]

Abstract

This research article aimed to (1) study the level of student participation in extra-curricular activities on capacity building, (2) study the level of factors related to student participation in extra-curricular activities on capacity building, and (3) analyze factors related to participation in extra-curricular activities on capacity building of Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus students. The population consisted of regular undergraduate students from 1st to 4th year in the 2025 academic year. A sample of 396 students was obtained through stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation analysis, and multiple regression analysis.

The research findings revealed that (1) the overall level of students' participation in extra-curricular activities on capacity building was at the highest level ($\overline{X}$ = 4.26). (2) Regarding the level of factors related to participation in extra-curricular activities on capacity building, it was found that the factors at the highest level were students' relationships with peers and students' relationships with instructors ($\overline{X}$ = 4.42). (3) The related factors could jointly predict students' participation in extra-curricular activities on capacity building by 78.0% with statistical significance at the 0.01 level, yielding a multiple correlation coefficient (R) of 0.883. The factor with the highest correlation was students' motivation to participate in extra-curricular activities. This research demonstrates that motivation to participate in activities, interpersonal relationships, and the physical environment are key drivers for students' decisions to participate in the activities. These findings are directly beneficial to the university and student affairs divisions in utilizing them as screening criteria and planning to adjust activity formats into practical approaches that emphasize professional capacity building. This will help stimulate motivation and develop students into graduates with characteristics that sustainably meet the demands of the labor market and society.

Keywords: Participation in Activities, Extra-curricular Activities, Capacity Building, Factors Related

บทนำ

บริบทการศึกษาในปัจจุบันกำลังเผชิญกับความท้าทายอย่างมาก ทั้งจากปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ตลอดจนความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อรับมือกับความท้าทายดังกล่าว นโยบายการศึกษาของรัฐบาลไทยจึงมุ่งเน้นการพัฒนาทุนมนุษย์อย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2569 ที่มุ่งสร้างคนไทยให้ “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ” (Rohitsathian, B., 2024) ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายนี้ได้ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องไม่จำกัดการเรียนรู้ไว้เพียงในห้องเรียน แต่ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ ทั้งด้านวิชาการและทักษะชีวิต

การมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านนี้ สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศชั้นนำระดับโลก เช่น สหรัฐอเมริกา ซึ่งประเมินความพร้อมของผู้เรียนโดยให้น้ำหนักกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่ไปกับผลการเรียนวิชาการ (Werdnik, P., 2024) กิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเชื่อมโยงองค์ความรู้ภาคทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริง เป็นพื้นที่ให้นิสิตได้ฝึกฝนทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการปรับตัว ซึ่งล้วนเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะ (Competency) และทักษะทางสังคม (Soft Skills) ที่การบรรยายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถเติมเต็มได้ การบูรณาการกิจกรรมเสริมหลักสูตรเข้ากับชีวิตในมหาวิทยาลัยจึงเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิต เพื่อหล่อหลอมให้เป็นบัณฑิตที่มีความพร้อมทั้งในการประกอบอาชีพและการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม (Liu, X., & Qin, A., 2022)

อย่างไรก็ตาม แม้กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะมีความสำคัญอย่างยิ่ง แต่ในทางปฏิบัติการขับเคลื่อนงานด้านกิจการนิสิตยังคงพบอุปสรรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ที่กำลังเผชิญกับจุดเปลี่ยนสำคัญเชิงนโยบาย กล่าวคือ มหาวิทยาลัยได้มีการปรับปรุงข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2566 โดยปรับลดเกณฑ์จำนวนหน่วยชั่วโมงกิจกรรมของนิสิตลง จากเดิมที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 100 หน่วยชั่วโมง เหลือเพียงไม่น้อยกว่า 50 หน่วยชั่วโมง สำหรับนิสิตตั้งแต่รหัส 66 เป็นต้นไป (Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus, 2023) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อกระบวนการตัดสินใจและแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญ

จากข้อจำกัดเชิงนโยบายที่เปลี่ยนแปลงไป นำมาซึ่งสภาพปัญหาในระดับปฏิบัติการที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยพบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ปัญหาหลักเกิดจากนิสิตขาดแรงจูงใจและไม่เห็นความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมกับการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของตนเอง ประกอบกับข้อจำกัดด้านเวลาจากการเรียนและการทำงานพิเศษ การขาดความหลากหลายของรูปแบบกิจกรรมที่ไม่ตอบสนองต่อความสนใจที่แท้จริง ตลอดจนความไม่สะดวกด้านสถานที่และช่วงเวลาการจัดกิจกรรมที่มักทับซ้อนกับตารางเรียน

จากสภาพปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายการมุ่งสร้างบัณฑิตที่สมบูรณ์แบบ กับอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตที่เกิดขึ้นจริง จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ ภายใต้บริบทกฎระเบียบใหม่นี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนิสิต ภาควิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน การวิจัยในครั้งนี้จึงมีความสำคัญอย่างมากในการค้นหาคำตอบทางวิทยาศาสตร์เพื่ออธิบายพฤติกรรมและแรงจูงใจของนิสิตที่เปลี่ยนไป ข้อมูลและข้อค้นพบที่ได้จะเป็นสารสนเทศเชิงประจักษ์ (Empirical Data) ที่สำคัญในการนำไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการและข้อจำกัดของนิสิตยุคใหม่ อันจะนำไปสู่การดึงศักยภาพสูงสุดของผู้เรียน และตอบสนองต่อเป้าหมายของมหาวิทยาลัยในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ พร้อมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

การทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

ในการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิต ผู้วิจัยได้ดำเนินการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลวิชาการ บทความวิจัย และเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาพฤติกรรมและการพัฒนานิสิต จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อสกัดตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วม และนำมาใช้เป็นฐานคติในการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยและการพัฒนาเครื่องมือ โดยมีแนวคิดและทฤษฎีที่เป็นแกนหลักในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้รับผลกระทบและอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการ (Dornchai, P., 2018) โดยปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพในการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ และการรับข้อมูลข่าวสาร ล้วนเป็นมิติทางสภาพแวดล้อมและบุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Penglee, S., 2020)

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ฐานคิดด้านการมีส่วนร่วมของนิสิตอธิบายด้วย ทฤษฎีการมีส่วนร่วม (Theory of Involvement) ของ Alexander W. Astin ผ่านแบบจำลองหรือโมเดล I-E-O (Input-Environment-Outcome) ซึ่งระบุไว้ว่า ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย (Environment) โดยเฉพาะการที่นิสิตได้ทุ่มเทพลังงานทั้งทางร่างกายและจิตใจเพื่อเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรม จะส่งผลลัพธ์โดยตรง (Outcome) ต่อการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของนิสิตคนนั้น ๆ (Astin, A. W., 1999, as Cited in Barymon, D. M., 2022)

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรทำหน้าที่เป็นเครื่องมือภายนอกห้องเรียนในการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้รอบด้านของนิสิต (Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus, n.d.) โดยการเกิดสมรรถนะ (Competency) สามารถอธิบายผ่านโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ของ McClelland ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมจะช่วยขัดเกลาคุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ใต้ผิวน้ำ เช่น แรงจูงใจ อัตมโนทัศน์ และอุปนิสัย ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการผลักดันให้เกิดทักษะและความรู้ในการทำงานและการอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ (McClelland, D. C.,1973, as Cited in Liu, X., & Qin, A, 2022) นอกจากนี้ยังเป็นหลักสูตรเสริมที่ช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะทางสังคมและทักษะการคิดวิเคราะห์ให้แก่ผู้เรียน (Inthraphanich, P. et al., 2017)

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนานิสิต

การพัฒนานิสิตในสถาบันอุดมศึกษาเป็นกระบวนการเสริมสร้างศักยภาพแบบองค์รวมที่มุ่งเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรม ตลอดจนทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ (Changto, A., 2021) กระบวนการนี้ขับเคลื่อนผ่านการผสมผสานระหว่างการเรียนรู้เชิงปัญญา การอบรมสั่งสอน และการปลูกฝังค่านิยม ร่วมกับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเปลี่ยนความรู้ทฤษฎีไปสู่การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง ซึ่งช่วยพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นและภาวะผู้นำได้อย่างยั่งยืน (Tongmang, N., 2020) โดยมีหัวใจสำคัญอยู่ที่การตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การส่งเสริมให้นิสิตรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเอง และการจัดสภาพแวดล้อมพร้อมโปรแกรมการศึกษาที่หลากหลายเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างนิสิตกับบริบทแวดล้อมตลอดช่วงเวลาการเรียนรู้ (Intarakkhuntos, A., 2016)

5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กลไกการผลักดันพฤติกรรมอธิบายผ่านทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) ของ Maslow ซึ่งระบุว่า แรงจูงใจ (Motivation) ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก เป็นตัวกำหนดทิศทางพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานไปจนถึงการบรรลุศักยภาพสูงสุดของมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบว่า แรงจูงใจภายในและการตระหนักรู้ถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม (Perceived benefits) ส่งผลต่อระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญ (Changto, A., 2021)

6. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ทัศนคติมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยทัศนคติเป็นผลรวมของความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมที่หล่อหลอมจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนการตัดสินใจและการกระทำของบุคคล ทั้งนี้ ทัศนคติเชิงบวกจะทำหน้าที่เป็นทั้งแรงจูงใจภายในที่สร้างความพึงพอใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง และเป็นแรงจูงใจภายนอกเมื่อบุคคลตระหนักถึงประโยชน์และภาพลักษณ์ที่ดีต่อสังคม แม้ทัศนคติจะสามารถปรับเปลี่ยนได้ผ่านประสบการณ์ใหม่ ๆ แต่การชี้ให้เห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ของกิจกรรม ถือเป็นรากฐานสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้นิสิตเกิดความสมัครใจในการเข้าร่วมอย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลดีโดยตรงต่อความสำเร็จทั้งในด้านการศึกษา การทำงาน และการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Juthapornpong, T., 2021)

7. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้

การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้และองค์ประกอบของการเรียนรู้อิงตามแนวคิด ซึ่งสรุปทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญไว้ 3 ทฤษฎี (Dankham, C., 2017) ได้แก่

7.1 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบพฤติกรรมนิยม (Behaviorism): มองว่าการเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าและการกระตุ้นภายนอก โดยเน้นการใช้ระบบการเสริมแรง (Reinforcement) เช่น คะแนนหรือรางวัล

7.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory): มองว่าการเรียนรู้เกิดจากการสังเกตและการเลียนแบบพฤติกรรมจากตัวแบบรอบตัว เช่น ครู หรือกลุ่มเพื่อน

7.3 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ (Constructivism): เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างความเข้าใจผ่านประสบการณ์ของผู้เรียนเอง ผ่านกระบวนการปรับสมดุลระหว่างความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว (Assimilation) และการปรับความรู้ใหม่ (Accommodation)

8. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองของนิสิต

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาศักยภาพและความสำเร็จของนิสิต ซึ่งหมายถึงความมั่นใจ ความภาคภูมิใจ และการยอมรับในความสามารถของตนเองที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จ ส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ การกล้าตัดสินใจ และการปรับตัวรับมือกับความกดดันในชีวิตมหาวิทยาลัย ความเชื่อมั่นนี้เปรียบเสมือนกลไกสำคัญที่ช่วยกระตุ้นอารมณ์เชิงบวก เพิ่มสมาธิ ความอดทน และความพยายาม ทำให้กล้าตั้งเป้าหมายที่ท้าทายและสามารถเผชิญกับอุปสรรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ความเชื่อมั่นในตนเองไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด แต่สามารถพัฒนาและเสริมสร้างได้ตลอดเวลาผ่านการจัดประสบการณ์ที่ท้าทาย การสนับสนุนจากสังคมรอบข้าง และการสร้างบรรยากาศเชิงบวก รวมถึงการฝึกฝนตนเองด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสะสมความสำเร็จ การแสดงพฤติกรรมและความคิดที่มั่นใจ การใช้จินตภาพเชิงบวก การดูแลร่างกายให้พร้อม และการเตรียมตัวอย่างเป็นระบบ ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้นิสิตสามารถก้าวข้ามอุปสรรคและประสบความสำเร็จทั้งในการศึกษาและการดำเนินชีวิตในอนาคตได้อย่างมั่นคง (Vanapanich, N., 2022)

9. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

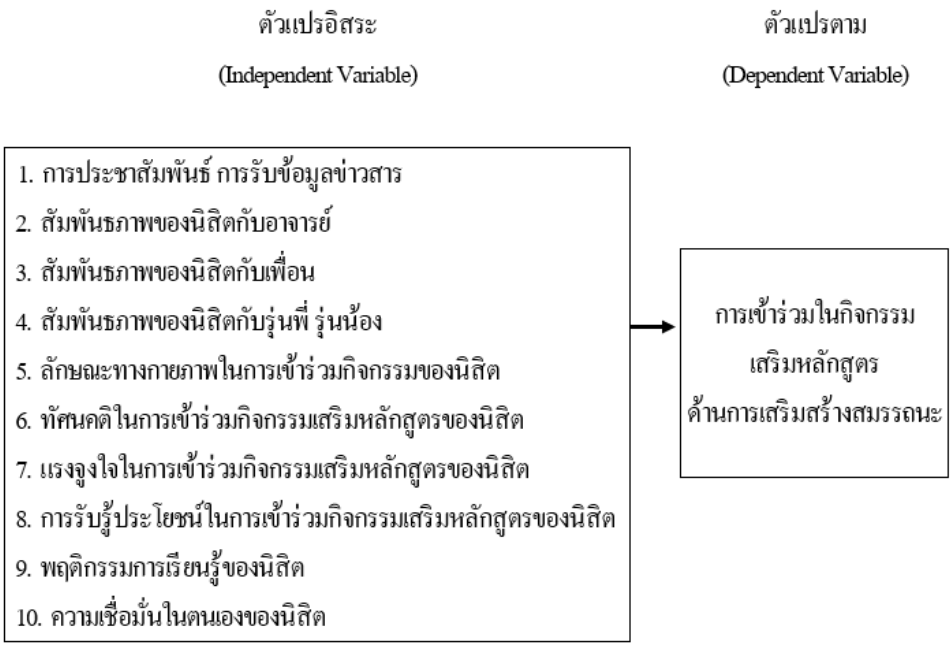
สัมพันธภาพอธิบายผ่านทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของ Schutz ซึ่งระบุถึงความต้องการพื้นฐาน 3 ประการของมนุษย์ ได้แก่ ความเป็นพวกพ้อง (Inclusion) การมีอำนาจควบคุม (Control) และความรักใคร่ชอบพอ (Affection) สัมพันธภาพเชิงบวกระหว่างนิสิตกับเพื่อน นิสิตกับอาจารย์ และระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง จะช่วยสร้างความปลอดภัยทางจิตวิทยา (Psychological Safety) ส่งผลต่อความสุขและความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม (Maneeprom, L., et al., 2019) นอกจากนี้ สัมพันธภาพระหว่างบุคคลยังหมายถึง การปฏิสัมพันธ์ที่ช่วยให้เข้าใจความคิด ความรู้สึก ยอมรับความแตกต่าง และนำไปสู่ความรัก ความสามัคคี และความพร้อมที่จะปฏิบัติงานร่วมกัน (Schutz, W. C., 1958, as Cited in Chaiyo, N., 2022)

10. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร

กระบวนการประชาสัมพันธ์และการรับข้อมูลข่าวสารเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญและเป็นกลไกที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม โดยสามารถอธิบายผ่านแบบจำลองการสื่อสาร S-M-C-R ของ Berlo ที่ให้ความสำคัญกับความสมบูรณ์และประสิทธิภาพขององค์ประกอบ ได้แก่ ผู้ส่งสาร (Source) สาร (Message) ช่องทางสื่อสาร (Channel) และผู้รับสาร (Receiver) การสื่อสารที่ชัดเจนและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างตรงจุดจะช่วยกระตุ้นความสนใจและนำไปสู่การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต (Berlo, D. K., 1960, as Cited in Chaiyo, N., 2022)

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานความคิดและแนวทางในการใช้ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ศึกษา: พื้นที่ในการศึกษาครั้งนี้ คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ขอบเขตด้านประชากร: นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งสิ้น 11,381 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1967) ที่ความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 387 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล การประชาสัมพันธ์ การรับข้อมูลข่าวสาร สัมพันธภาพของนิสิตกับอาจารย์ สัมพันธภาพของนิสิตกับเพื่อน สัมพันธภาพของนิสิตกับรุ่นพี่ รุ่นน้อง ลักษณะทางกายภาพในการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต ทัศนคติในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต การรับรู้ประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต พฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิต ความเชื่อมั่นในตนเองของนิสิต และการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านเสริมสร้างสมรรถนะ

ขอบเขตด้านระยะเวลา: ดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในปีการศึกษา 2568

สมมติฐานการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรเกี่ยวข้องกับกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งสิ้น 11,381 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1967) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 387 คน

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Sampling) ได้แก่ การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละชั้นปี และการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยสุ่มเลือกแบบยกมาทั้งสาขาวิชา ซึ่งทำให้ได้กลุ่มเป้าหมายในการแจกแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 460 คน ทั้งนี้ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่ตอบกลับและมีความสมบูรณ์พร้อมนำมาวิเคราะห์ผลจำนวนทั้งสิ้น 396 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.08 ซึ่งยังคงเป็นจำนวนที่ครอบคลุมและสูงกว่าเกณฑ์กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่คำนวณไว้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดตัวแปรอิสระทั้ง 10 ปัจจัย จากนั้นนำกรอบแนวคิดดังกล่าวมาสร้างเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล, ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรม, การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ข้อคำถามส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เครื่องมือผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.67 – 1.00 ซึ่งหมายความว่าสามารถนำไปใช้ได้ และนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.995 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการพิทักษ์สิทธิ์

การศึกษานี้ดำเนินการตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การเก็บข้อมูลเป็นไปโดยความสมัครใจ ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มเป้าหมาย ควบคู่กับการสัมภาษณ์ผ่านระบบออนไลน์กับอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อข้อมูลที่ครบถ้วน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติ ดังนี้

- สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics): ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลและระดับของตัวแปรต่างๆ

- สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics): ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 68.43 อายุ 19 ปี ร้อยละ 26.52 กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 32.07 สังกัดคณะอุตสาหกรรมบริการ สาขาการจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ ร้อยละ 25.76 มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPA) อยู่ในช่วง 2.00 – 2.50 ร้อยละ 39.14 ภูมิลำเนาเดิมส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดนครปฐม ร้อยละ 17.17 พักอาศัยอยู่หอพักนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 74.75 และส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานพิเศษ ร้อยละ 86.62 จากข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ผลการศึกษาระดับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ผลการศึกษาระดับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิต พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ($\bar{X}$ = 4.26, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ ด้านพัฒนาทักษะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($\bar{X}$ = 4.28, S.D. = 0.69) ด้านการพัฒนาทักษะการคิดและการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.70) และด้านการพัฒนาสุขภาพ ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.76) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิต

(n = 396)

การเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม	4.31	0.67	มากที่สุด
ด้านการพัฒนาทักษะการคิดและการเรียนรู้	4.24	0.70	มากที่สุด
ด้านพัฒนาทักษะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.28	0.69	มากที่สุด
ด้านการพัฒนาสุขภาพ	4.20	0.76	มากที่สุด
รวมทั้ง 4 ด้าน	**4.26**	**0.71**	**มากที่สุด**

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยอิสระทั้ง 10 ปัจจัย พบว่า โดยภาพรวมทุกปัจจัยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยปัจจัยที่อยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สัมพันธภาพของนิสิตกับเพื่อน ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.62) และสัมพันธภาพของนิสิตกับอาจารย์ ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.61) รองลงมาคือ ลักษณะทางกายภาพในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.69) การรับรู้ประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.65) ความเชื่อมั่นในตนเองของนิสิต ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.64) และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิต ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.65) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิต

(n = 396)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การประชาสัมพันธ์ การรับข้อมูลข่าวสาร	4.14	0.61	มาก
สัมพันธภาพของนิสิตกับอาจารย์	4.42	0.61	มากที่สุด
สัมพันธภาพของนิสิตกับเพื่อน	4.42	0.62	มากที่สุด
สัมพันธภาพของนิสิตกับรุ่นพี่ รุ่นน้อง	4.18	0.70	มาก
ลักษณะทางกายภาพในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต	4.34	0.64	มากที่สุด
ทัศนคติในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต	4.22	0.66	มากที่สุด
แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต	4.24	0.66	มากที่สุด
การรับรู้ประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต	4.34	0.65	มากที่สุด
พฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิต	4.32	0.65	มากที่สุด
ความเชื่อมั่นในตนเองของนิสิต	4.32	0.64	มากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอิสระ 10 ตัวแปร กับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิต พบว่า ปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมากสูงสุด คือ แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม (r = 0.832) รองลงมาคือ พฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิต (r = 0.798) และความเชื่อมั่นในตนเองของนิสิต (r = 0.790) ตามลำดับ

เมื่อนำตัวแปรอิสระทั้ง 10 ตัวแปร เข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า มีตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิต ได้ร้อยละ 78.0 (R^2 = 0.780) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม (X_7) ความเชื่อมั่นในตนเอง (X_{10}) พฤติกรรมการเรียนรู้ (X_9) การประชาสัมพันธ์ การรับข้อมูลข่าวสาร (X_1) ลักษณะทางกายภาพในการเข้าร่วมกิจกรรม (X_5) และสัมพันธภาพของนิสิตกับเพื่อน (X_3) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ตัวแปร	R^2_{Change}	b	Beta	S.E.	t	p-value
X_7	0.692	0.430	0.425	0.046	9.326	0.000
X_{10}	0.061	0.244	0.236	0.048	5.129	0.000
X_9	0.013	0.216	0.213	0.049	4.424	0.000
X_1	0.005	0.131	0.122	0.038	3.414	0.001
X_5	0.003	- 0.139	- 0.134	0.045	-3.081	0.002
X_3	0.005	0.121	0.114	0.041	2.964	0.003
ค่าคงที่ (a) = -0.029, R = 0.883, $\mathbf{R^2_{change}}$ = 0.780						

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = - 0.29 + 0.430\ X_7 + 0.244\ X_{10} + 0.216\ X_9 + 0.131\ X_1 - 0.139\ X_5 + 0.121\ X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.425\ Z_{X_7} + 0.236\ Z_{X_{10}} + 0.213\ Z_{X_9} + 0.122\ Z_{X_1} - 0.134\ Z_{X_5} + 0.114\ Z_{X_3}$$

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุป

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของนิสิตในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือสัมพันธภาพของนิสิตกับเพื่อนและอาจารย์ ผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปรอิสระ 6 ปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต ความเชื่อมั่นในตนเองของนิสิต พฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิต การประชาสัมพันธ์ การรับข้อมูลข่าวสาร ลักษณะทางกายภาพในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร และสัมพันธภาพของนิสิตกับเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายการเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 78.0 ซึ่งแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์สูงสุด

อภิปราย

จากข้อค้นพบทางสถิติในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยได้เลือกประเด็นค้นพบที่โดดเด่นและน่าสนใจ (Interesting Points) มาอภิปรายเชิงวิชาการร่วมกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่ออธิบายปรากฏการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตภายใต้บริบทปัจจุบัน ดังนี้

แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต (X_7) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ตัวแปรที่มีอำนาจทำนายการเข้าร่วมกิจกรรมสูงสุด ประเด็นนี้น่าสนใจอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาภายใต้บริบทที่มหาวิทยาลัยมีการปรับลดเกณฑ์ชั่วโมงกิจกรรมขั้นต่ำลง เหลือเพียง 50 หน่วยชั่วโมง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า แม้แรงกดดันเชิงบังคับจะลดลง แต่นิสิตยังคงเข้าร่วมกิจกรรมหากกิจกรรมนั้นตอบสนองความต้องการจากภายใน ปรากฏการณ์นี้สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) ของ Maslow ในด้านความต้องการได้รับการยกย่องและการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-Esteem) เมื่อนิสิตรับรู้ว่ากิจกรรมเปรียบเสมือน "ห้องปฏิบัติการทางสังคม" ที่ช่วยเตรียมความพร้อมสู่สายอาชีพ พวกเขาจะเกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเชิงรุก (Active Participation) ตามทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Astin ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dornchai, P. (2018), and Maneeprom, L. et al. (2019) ที่ยืนยันว่า การตระหนักถึงประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนที่ยั่งยืนกว่าการเข้าร่วมเพียงเพื่อสะสมชั่วโมงกิจกรรมให้ครบตามเกณฑ์

ลักษณะทางกายภาพในการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต (X_5) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การแปรผกผันของลักษณะทางกายภาพ ประเด็นที่น่าสนใจและถือเป็นข้อค้นพบที่ขัดแย้งกับความรู้สึกทั่วไป ซึ่งพบความสัมพันธ์และส่งผลพยากรณ์ในเชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามหลักทั่วไป สภาพแวดล้อมที่เพียบพร้อมควรส่งผลบวกต่อการเข้าร่วม ทว่าปรากฏการณ์นี้สามารถอภิปรายเชิงลึกผ่านทฤษฎีการมีส่วนร่วม (Theory of Involvement) ของ Alexander W. Astin ที่ระบุว่าการพัฒนานิสิตขึ้นอยู่กับปริมาณพลังงานที่ทุ่มเทลงไป ข้อค้นพบนี้สะท้อนว่านิสิตในปัจจุบันให้ความสำคัญกับคุณภาพและประสบการณ์ความท้าทายมากกว่าความสะดวกสบายทางกายภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Maneeprom, L. et al. (2019) ที่ชี้ว่า แม้สถานที่จัดกิจกรรมจะไม่เอื้ออำนวยหรือมีความลำบาก ตัวอย่างเช่น กิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาชนบท หรือการลงปฏิบัติงานภาคสนาม ซึ่งสภาพแวดล้อมทางกายภาพอาจมีข้อจำกัดด้านความสะดวกสบาย เช่น สภาพอากาศร้อน การเดินทางที่ยากลำบาก หรือขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวก แต่นิสิตกลับยินดีทุ่มเทแรงกายแรงใจ เนื่องจากเป็นสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้เกิดการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและการทำงานเป็นทีม ซึ่งส่งผลให้เกิดการขัดเกลาสมรรถนะระดับลึกตามโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ได้ดีกว่ากิจกรรมที่จัดในห้องประชุมที่เพียบพร้อมแต่ขาดความท้าทาย เช่น การจัดกิจกรรมรับฟังการบรรยายในหอประชุมที่มีเครื่องปรับอากาศและโสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัยครบครัน แต่นิสิตมีบทบาทเป็นเพียงผู้ฟังเชิงรับ (Passive Listener) ซึ่งไม่กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการดึงศักยภาพออกมาใช้อย่างเต็มที่

สัมพันธภาพของนิสิตกับเพื่อน (X_3) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า กลไกลดความวิตกกังวลผลการวิจัยพบว่า "สัมพันธภาพของนิสิตกับเพื่อน" มีอำนาจทำนายเชิงบวกต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากกลุ่มเพื่อนทำหน้าที่เป็นเครือข่ายสนับสนุนทางสังคม (Social Support Network) ที่ช่วยลดความวิตกกังวลและสร้างความมั่นใจในการเผชิญความท้าทายใหม่ ประเด็นนี้สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของ Schutz, W. C. (1958) ในมิติความต้องการความเป็นพวกพ้อง (Inclusion) ที่ระบุว่ามนุษย์ต้องการการยอมรับเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการอยู่ร่วมกันในสังคม นอกจากนี้ ข้อค้นพบยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongjen, K. (2020), and Chaiyo, N. (2022) ที่ยืนยันว่า มิตรภาพเป็นแรงผลักดันสำคัญที่เปลี่ยนพฤติกรรมนิสิตจากการเข้าร่วมตามหน้าที่ ไปสู่การมีส่วนร่วมเชิงรุก ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาความฉลาดทางสังคมและสมรรถนะวิชาชีพอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าแรงจูงใจ ลักษณะทางกายภาพ และสัมพันธภาพของนิสิตกับเพื่อนในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกลไกสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนพฤติกรรมของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และหน่วยงานด้านกิจการนิสิตสามารถนำข้อค้นพบไปประยุกต์ใช้ได้ดังนี้

ด้านการออกแบบรูปแบบกิจกรรมตอบสนองแรงจูงใจและความท้าทาย ผู้จัดกิจกรรมควรปรับเปลี่ยนรูปแบบจากการบรรยายเชิงรับไปสู่การจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ หรือนวัตกรรมที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงและมีความท้าทาย ควบคู่กับการสร้างแรงจูงใจด้วยผลตอบแทนที่เป็นรูปธรรม เช่น การมอบใบประกาศนียบัตรรับรองสมรรถนะ หรือเกียรติบัตรดิจิทัล เพื่อให้นิสิตเห็นคุณค่าและสามารถนำไปต่อยอดเป็นแฟ้มสะสมผลงานสู่การประกอบวิชาชีพได้

ด้านการบริหารจัดการลักษณะทางกายภาพ สภาพแวดล้อม และลดข้อจำกัด ควรบริหารจัดการเวลาในการจัดกิจกรรมอย่างรัดกุม โดยหลีกเลี่ยงช่วงเวลาที่ทับซ้อนกับตารางเรียน ตารางสอบ หรือรายวิชาบังคับ เช่น ควรจัดในช่วงหลังเลิกเรียน รวมทั้งต้องมีมาตรการกำกับดูแลพฤติกรรม และการจัดกิจกรรมของรุ่นพี่อย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันความขัดแย้ง สร้างพื้นที่ที่ปลอดภัย และขจัดปัจจัยลบที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

ด้านกลยุทธ์การสื่อสารและการสร้างการมีส่วนร่วมตอบสนองกลไกทางสังคม เนื่องจากกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจ มหาวิทยาลัยควรใช้กลยุทธ์ "เพื่อนช่วยเพื่อน" ผ่านการออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ทำงานเป็นทีมเพื่อดึงดูดนิสิตให้เข้าร่วมเป็นกลุ่ม นอกจากนี้ ควรปรับรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้มีความกระชับและดึงดูดใจ เช่น การใช้อินโฟกราฟิก หรือคลิปวิดีโอสั้น บนแพลตฟอร์มที่เข้าถึงง่าย อาทิ Instagram, TikTok, Line Official และ KU App เพื่อให้นิสิตสามารถส่งต่อข้อมูลถึงกันได้อย่างรวดเร็ว

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

เพื่อให้การศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการพัฒนานิสิตมีความครอบคลุมและตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงในอนาคต ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

บูรณาการระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่มกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น กลุ่มนิสิตที่มีอัตราการเข้าร่วมกิจกรรมต่ำ หรือกลุ่มนิสิตที่ต้องทำงานพิเศษควบคู่กับการเรียน เพื่อเจาะลึกถึงเงื่อนไขทางจิตวิทยาและข้อจำกัดที่แท้จริงภายใต้โครงสร้างชั่วโมงกิจกรรมเกณฑ์ใหม่

การนำเสนอผลเชิงนโยบายต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลวิจัยนี้และโมเดลบูรณาการปัจจัยเชิงพยากรณ์ นำเสนอต่อหน่วยงานกิจการนิสิตของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical Data) ในการประกอบการตัดสินใจและปรับรูปแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิต ภายใต้เกณฑ์ใหม่ที่ปรับลดเหลือ 50 หน่วยชั่วโมงได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ"

ดำเนินการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ บริบทการจัดกิจกรรมระหว่างคณะวิชา ระดับชั้นปี หรือระหว่างวิทยาเขต เพื่อดูความแตกต่างของกลุ่มเป้าหมาย ศึกษาความแตกต่างทางด้านกายภาพ วุฒิภาวะตามช่วงวัย และวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลต่อแรงจูงใจและการตัดสินใจของนิสิตที่แตกต่างกันอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เฉพาะเจาะจงได้มากยิ่งขึ้น

การศึกษาวิจัยเพื่อติดตามผลกระทบระยะยาว โดยประเมินผลสัมฤทธิ์ของบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อยืนยันเชิงประจักษ์ว่าระดับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรส่งผลต่อระยะเวลาในการได้งานทำ ความสามารถในการปฏิบัติงานจริง และความพึงพอใจของผู้ประกอบการมากน้อยเพียงใด

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือการค้นพบ "โมเดลบูรณาการปัจจัยเชิงพยากรณ์เพื่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรม (Integrative Predictive Model for Activity Participation)" ซึ่งเป็นการต่อยอดโมเดลระบบ I-E-O (Input-Environment-Outcome) ของ Astin ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ทางสถิติ โมเดลนี้อธิบายกลไกการตัดสินใจของนิสิตว่าเริ่มต้นจากปัจจัยนำเข้า (Input) ที่สำคัญ 6 ประการ ซึ่งผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณยืนยันแล้วว่ามีอำนาจพยากรณ์ร่วมกันสูงสุด ได้แก่ แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต ความเชื่อมั่นในตนเองของนิสิต พฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิต การประชาสัมพันธ์ การรับข้อมูลข่าวสาร ลักษณะทางกายภาพในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร และสัมพันธภาพของนิสิตกับเพื่อน เมื่อปัจจัยนำเข้าเหล่านี้ถูกกระตุ้นและหลอมรวมเข้ากับ "กระบวนการและสภาพแวดล้อม (Environment)" ของการจัดกิจกรรมที่ท้าทายและเน้นการปฏิบัติจริง จะนำไปสู่ "ผลสัมฤทธิ์ทางพฤติกรรม (Outcome)" คือการตัดสินใจเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเสริมสร้างสมรรถนะอย่างต่อเนื่อง องค์ความรู้จากโมเดลนี้ชี้ให้เห็นเงื่อนไขความสำเร็จที่ชัดเจนว่า การออกแบบกิจกรรมที่ดีเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ แต่สถาบันจำเป็นต้องขับเคลื่อนด้วยการสร้างแรงจูงใจภายในควบคู่ไปกับการใช้กลยุทธ์เครือข่ายเพื่อนชวนเพื่อน เพื่อดึงดูดการมีส่วนร่วมของนิสิตให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

กิตติธัช ทองจีน. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.* (สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชำนาญ ด่านคำ. (2560). *การพัฒนารูปแบบการเรียนสังคมเกมิฟิเคชั่นออนไลน์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ณพัชกร วนพานิช. (2565). *ผลของความเชื่อมั่นในตนเองโดยการฝึกทักษะการพูดกับตนเองที่มีผลต่อความวิตกกังวลในการยิงประตูคอร์ฟบอล*. (ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ณภัทร ทองมั่ง. (2559). *ภาวะผู้นำของนิสิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธีรุตม์ จุฑาพรพงศ์. (2564). *ปัจจัยที่ส่งเสริมการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อความยั่งยืนและสังคมของพนักงานองค์การในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นภัสสร ชัยโย. (2565). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางสังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2567). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2569*. สืบค้นจาก https://moe360.blog/2024/11/13/131167/

เปรมประชา ดรชัย. (2561). ตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. *วารสารเกษมบัณฑิต*, *19*(1), 89-102.

เพชรปาณี อินทรพาณิชย์, สำราญ กำจัดภัย, และสมพร หลิมเจริญ. (2560). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสกลนคร. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, *7*(1), 99-108.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. (ม.ป.ป.). *โครงสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตร*. สืบค้นจาก https://www.edu.kps.ku.ac.th/sd/images/stories/doc/Action07.pdf

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. (2566). *ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2566*. สืบค้นจาก https://kps.ku.ac.th/kukpshistory/index.php/ku-kps-history

ลิขสิทธิ์ มณีพรหม, ประสงค์ ตันพิชัย, และอภิชาติ ใจอารีย์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานฟาร์มของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, *12*(1), 980-996.

สมโชค เพ็งลี. (2563). *การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น* (รายงานการวิเคราะห์ฉบับสมบูรณ์). ขอนแก่น: งานบริการการศึกษา คณะเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อริสรา อินทรขุนทศ. (2559). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการให้บริการของพนักงานระดับปฏิบัติการโรงแรมระดับ 3 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อำนวย ช้างโต. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี* (รายงานการวิจัย). สุพรรณบุรี: กองบริหารทรัพยากรสุพรรณบุรี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.

Astin, A. W. (1999). Student involvement: A developmental theory for higher education. *Journal of College Student Development, 40,* 518-529.

Barymon, D. M. (2022). *Prediction of radiography certification examination scores using Astin's Input-Environment-Output model*. (Unpublished doctoral dissertation), University of Arkansas, Fayetteville, AR.

Berlo, D. K. (1960). *The process of communication: An introduction to theory and practice*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Liu, X., & Qin, A. (2022). Evaluation of teachers' innovation and entrepreneurship ability in universities based on artificial neural networks. *Journal of Information Technology Research, 15*(1), 1-19. DOI:10.4018/JITR.299926

McClelland, D. C. (1973). Testing for competence rather than for intelligence. *American Psychologist, 28*(1), 1-14. https://doi.org/10.1037/h0034092

Schutz, W. C. (1958). *FIRO: A three-dimensional theory of interpersonal behavior.* Rinehart.

Werdnik, P. (2024). *College vs. university: Key US & UK differences explained*. Retrieved from https://mastergradschools.com/master-study-destinations/college-vs-university-in-the-us-and-uk

Translated Thai References

Chaiyo, N. (2022). *Factors related to the social intelligence of undergraduate students in Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus.* (Master's thesis), Kasetsart University. (In Thai)

Changto, A. (2021). *The factors affecting student participation in activities at Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Suphanburi Center* (Research report). Suphanburi: Suphanburi Campus Administration Division, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi. (In Thai)

Dankham, C. (2017). *The development of the model of study of the online gamification society to support learning behaviors and critical thinking for undergraduate students.* (Doctoral dissertation), Rajabhat Maha Sarakham University. (In Thai)

Dornchai, P. (2018). Variables influencing activity participation behavior among undergraduate students at Rajabhat Mahasarakham University. *Kasem Bundit Journal*, *19*(1), 89-102. (In Thai)

Intarakkhuntos, A. (2016). *The factors related to service behavior of operation employees of three star hotels in Bangkok*. (Master's thesis), Kasetsart University. (In Thai)

Inthraphanich, P., Kamjadpai, S., & Limcharoen, S. (2017). The development of an enrichment curriculum on analytical thinking skill enhancement for sixth graders at Anuban Sakon Nakon School. *Nakhon Phanom University Journal*, *7*(1), 99-108. (In Thai)

Juthapornpong, T. (2021). *Factors enhancing the decision to participate in sustainability and social activities of employees in the Bangkok metropolitan region*. (Master's independent study), Thammasat University. (In Thai)

Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus. (n.d.). *Extracurricular activities structure*. Retrieved from https://www.edu.kps.ku.ac.th/sd/images/stories/doc/Action07.pdf (In Thai)

Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus. (2023). *Kasetsart University regulations on undergraduate education B.E. 2566*. Retrieved from https://kps.ku.ac.th/kukpshistory/index.php/ku-kps-history (In Thai)

Maneeprom, L., Tanpichai, P., & Jai-aree, A. (2019). Factors affecting happiness in the farming practices of undergraduates in agricultural and environmental education program, Faculty of Education and Development Sciences, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, *12*(1), 980-996. (In Thai)

Penglee, S. (2020). *A study on guidelines for promoting extracurricular activity participation among undergraduate students, Faculty of Agriculture, Khon Kaen University* (Research report). Khon Kaen: Educational Services Section, Faculty of Agriculture, Khon Kaen University. (In Thai)

Rohitsathian, B. (2024). *Ministry of Education notification on education policy of the fiscal year 2025-2026*. Retrieved from https://moe360.blog/2024/11/13/131167/ (In Thai)

Thongjen, K. (2020). *Factors affecting undergraduate student participation in faculty activity: A case study of Faculty of Political Science, Chulalongkorn University.* (Master's thesis), Chulalongkorn University. (In Thai)

Tongmang, N. (2020). *Leadership of students in Bachelor of Science program in agricultural and environmental education, Faculty of Education and Development Science, Kasetsart University, Kamphaeng Sean Campus*. (Master's thesis), Kasetsart University. (In Thai)

Vanapanich, N. (2022). *Effect of self-confidence by self-talk skill training on anxiety in korfball shooting*. (Master's thesis), Srinakharinwirot University. (In Thai)